

ПРАВИЛА

СРПСКЕ КЊИЖЕВНЕ ЗАДРУГЕ

**Усвојена на Скупштини Српске књижевне задруге
09. маја 2019. године**

БЕОГРАД
09. мај 2019. године

ПРАВИЛА

СРПСКЕ КЊИЖЕВНЕ ЗАДРУГЕ

На Основу члана 6. Закона о Српској књижевној задрузи (Службени гласник Републике Србије, бр. 20/1997, бр. 10/2019), Скупштина Српске књижевне задруге, на свом 102. редовном заседању од 09. маја 2019. године, донела је

ПРАВИЛА СРПСКЕ КЊИЖЕВНЕ ЗАДРУГЕ

ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим Правилима, у складу са Законом о Српској књижевној задрузи, уређују се: правни статус Српске књижевне задруге (у даљем тексту: СКЗ), сврха њеног постојања, делатност и подручје њене делатности, јавност у раду, имовина и њени извори, начин ступања у чланство СКЗ, права и дужности чланова, престанак и иступање из чланства, права и дужности органа, заступање СКЗ, права, обавезе и одговорности запослених у Стручној служби Српске књижевне задруге.

Члан 2.

СКЗ је основана 16. априла 1892. године као друштво које својим радом, а нарочито издавачком делатношћу, доприноси развоју опште просвећености и културе народа.

СКЗ је јединствена, самостална, невладина и недобитна организација којом управљају њени чланови.

Члан 3.

СКЗ је правно лице.

Седиште СКЗ је у Београду, у Улици Краља Милана 19.

Члан 4.

СКЗ користи име и знак који су установљени приликом њеног оснивања и који се не могу мењати.

Знак, који је нацртао Јован Јовановић Змај, сложен је од почетних ћириличних слова њенога имена: „СКЗ“, са утиснутом годином оснивања „1892“, и ставља се на сва издања СКЗ.

Печат СКЗ је у облику круга са ћириличним натписом по ивици: „Српска књижевна задруга – Београд“ и са њеним знаком у средини, пречника 30 мм.

Нико не може користити име и знак СКЗ без сагласности њеног Управног одбора.

Члан 5.

СКЗ не може вршити статусне промене нити мењати облик организовања, као ни променити своје циљеве утврђене оснивачким актом из 1892. године.

ДЕЛАТНОСТ СКЗ

Члан 6.

СКЗ обавља послове и остварује циљеве од трајног значаја за српску културу:

1. критички приређује издања наших старијих и савремених књижевника и научника;
2. издаје одабрана дела из књижевности, науке, уметности и других области културног стваралаштва;
3. објављује преводе књижевних дела да допринесе упознавању и ширењу књижевности словенских и других народа;
4. помаже развитаку и ширењу народне књижевности и приређује популарна издања књига из ове области;
5. издаје сваке године „Коло“ Српске књижевне задруге, најстарију српску књижевну едицију;
6. организује научно-истраживачке послове у складу са циљевима утврђеним овим Правилима;
7. организатор је и носилац националних издавачких подухвата из области књижевности, историје и уметности;
8. остварује и друге циљеве утврђене актима СКЗ.

Члан 7.

Поред редовних годишњих Кола, СКЗ објављује и посебне библиотеке и посебна издања.

Члан 8.

СКЗ најмање једном годишње, објављује *Гласник Српске књижевне задруге* да би своје чланове и све заинтересоване обавестила о свом раду.

Члан 9.

Јавност рада СКЗ остварује се објављивањем наслова планираних издања у *Гласнику СКЗ* и извештаја о њиховој реализацији, као и другим погодним облицима непосредног утицаја јавности на рад и издавачку делатност СКЗ.

Члан 10.

Своја и туђа, домаћа и страна издања, СКЗ продаје у својим и другим књижарама, путем своје Комерцијале, електронским путем, и на друге одговарајуће начине у земљи и иностранству.

СКЗ се бави и организовањем књижевних, ликовних, музичких и других уметничких садржаја са пружањем пратећих услуга, као и продајом часописа, новина и осталом сродном трговином на мало, ради успешнијег остваривања циљева СКЗ утврђених чланом 6. ових Правила.

**ИМОВИНА СКЗ
И ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА**

Члан 11.

Непокретности и друга добра којима располаже СКЗ својина су СКЗ и могу се користити само за остваривање њених циљева и задатака. СКЗ је дужна да одржава и сачува вредност своје имовине.

Члан 12.

Имовину СКЗ чине:

1. непокретности,
2. ауторска и друга права,
3. опрема и транспортна средства,
4. архива, библиотека, уметничке слике и друга добра сличне природе,
5. дугорочна и краткорочна потраживања од продаје,
6. залиха сопствених и туђих издања,
7. готовина на рачуну у банци и благајни,
8. друга обртна имовина.

Члан 13.

Сопствени извори финансирања СКЗ су:

1. улози чланова добротвора и улагача;
2. за то одређени поклони, завештања, задужбине, односно задужбински фондови;
3. резерве;
4. нераспоређени добитак.

Привремени дугорочни и краткорочни извори финансирања су:

1. коришћени зајмови и кредити;
2. недоспеле и неизмирене обавезе.

Члан 14.

СКЗ обезбеђује приходе за обављање својих послова:

1. продајом својих и туђих, домаћих и страних издања, у земљи и иностранству;
2. од дотација, донација, спонзора, поклона и завештања који нису одређени за сопствене изворе финансирања;
3. из буџета Републике Србије, покрајине и јединица локалне самоуправе, у складу са законом којим се регулише правни положај удружења
4. из других извора у складу са законом

Планирани трошкови и расходи СКЗ у годишњем издавачком плану, усаглашеном са финансијским планом, не могу прећи реално планиране приходе.

**ЗАДУЖБИНЕ И
ЗАДУЖБИНСКИ ФОНДОВИ**

Члан 15.

СКЗ – може имати задужбине и задужбинске фондове образоване из имовине коју јој завештаоци оставе у ту сврху.

Одлуку о прихватању завештања и образовању задужбине, односно задужбинског фонда, доноси Управни одбор.

Према намени завештаоца Управни одбор доноси правила за сваку задужбину или фонд. У тим правилима се назначују завешталац, врста, вредност и обим имовине и намена задужбине или фонда.

Задужбинама или фондовима управља Управни одбор водећи рачуна о вољи завештаоца. Управни одбор може изабрати посебне одборе који ће бринути о задужбинама и фондовима.

Финансијске и друге послове задужбине или фонда обавља Стручна служба СКЗ, а њихово пословање надзире Надзорни одбор.

ЧЛАНОВИ СКЗ

Члан 16.

СКЗ има редовне и почасне чланове.

Члан 17.

Редовни члан постаје лице или организација који изјаве вољу да се учлане и уплате члански улог.

Редовни чланови су:

– добротвори, велики добротвори и добротвори задужбинари (физичка и правна лица), који уплаћују одређени улог једном за свагда;

– улагачи и улагачи са увећаним улогом (раније претплатници на Коло СКЗ) који плаћају улог за календарску годину; уз сопствену сагласност.

– запослени, који су (сада и убудуће) у сталном радном односу са СКЗ, а нису оштетили СКЗ или угрозили њен углед, и то тако што им се после петнаест година непрекидног радног стажа признаје својство члана улагача, а после двадесет пет година таквог радног односа својство добротвора. Они, док су у радном односу са СКЗ, не могу бити кандидовани у сврху бирања од стране Скупштине СКЗ за члана Управног или Надзорног одбора. У случају признатог својства редовног члана по основу радног стажа у СКЗ, доживотно се не плаћа годишњи улог члана улагача, нити постоји обавеза добротворног улога.

Управни одбор може поједине поверенике, који се буду за дуже време живље заузимали за Задругу, предложити годишњој Скупштини за одликовање особитим признањем или избором за чланове добротворе.

Висина чланских улога утврђује се одлуком Скупштине СКЗ, а на предлог Управног одбора.

Управни одбор може у току године преиспитати или променити висину чланских улога ако наступе околности које налажу такву измену, уз обавезу да ову своју одлуку достави Скупштини на потврду, на првој наредној седници.

Члан 18.

Управни одбор на предлог Комисије за чланство бира у народу поверенике СКЗ преко којих шири чланство СКЗ, унапређује везу са постојећим члановима, шаље књиге, прима улоге итд. Повереник, док има то својство, сматра се чланом улагачем. Одлуком о чланским улозима, детаљније се регулишу обавезе и права повереника у вези са плаћањем увећаног чланског улога, права на евентуални проценат од прикупљених чланских улога и/или на надокнаду евентуалних трошкова.

Члан 19.

Почасне чланове бира Скупштина СКЗ на предлог Управног одбора.

За почасног члана Управни одбор може предложити књижевника, научника, јавног или културног радника, угледног привредника заслужног за напредак СКЗ и српске књиге.

Почасни чланови имају сва права редовних чланова улагача, али не плаћају члански улог.

Почасни чланови добијају повељу СКЗ, чији облик одређује Управни одбор.

Члан 20.

Чланство у СКЗ престаје:

1. смрћу редовног члана,
2. престанком рада учлањене организације (правног лица),
3. исписом,
4. нередовним плаћањем чланског улога,
5. искључењем.

Управни одбор може искључити члана ако је његов рад штетан по интересе и углед СКЗ.

На одлуку о искључењу из чланства члан се може жалити Скупштини СКЗ, чија је одлука коначна.

По престанку чланства уплаћени члански улог остаје СКЗ.

Члан 21.

Редовни чланови, укључујући и досадашње добротворе, могу купити издања СКЗ са попустом који утврђује Управни одбор.

Попуст се остварује искључиво по једном основу на један купљени примерак истог издања једног наслова.

Гласник СКЗ добијају сви редовни чланови бесплатно.

Члан 22.

Сви редовни чланови имају право да учествују у раду Скупштине СКЗ, а правна лица то право остварују преко својих представника, под условом да имају својство редовног члана према одредби става 2. члана 17. ових Правила, на дан одржавања Скупштине.

ОРГАНИ СКЗ

Члан 23.

Органи СКЗ јесу:

1. Скупштина,
2. Управни одбор,
3. Надзорни одбор,
4. Управник,
5. Главни уредник.

СКУПШТИНА

Члан 24.

Скупштина је највиши орган СКЗ. Чине је редовни и почасни чланови.

Редовна скупштина састаје се једном годишње, сем у изузетним случајевима, а њен сазив заказује Управни одбор.

Управни одбор заказује ванредну Скупштину када нађе за потребно, затим када њен сазив

затражи једногласно Надзорни одбор и/или најмање 1/3 укупног броја редовних чланова СКЗ, који на Скупштини имају право одлучивања.

Ванредна Скупштина расправља и одлучује искључиво о питањима ради којих је сазвана.

Члан 25.

Скупштину заказује Управни одбор у року за одржавање, који омогућава почасним и редовним члановима да се могу у просторијама СКЗ упознати са документима о којима ће се расправљати и одлучивати у оквиру појединих тачака предложеног дневног реда Скупштине.

Рок из претходног става не може бити краћи од 30 календарских дана.

Заказивање Скупштине у року из става 2. овог члана, Управни одбор оглашава са предложеним дневним редом, обавештењем о праву на увид у одговарајуће документе и року за подношење предлога Скупштине, најмање у једном београдском листу већег тиража.

Гласник СКЗ, са позивом за Скупштину, предложеним дневним редом и свим извештајима и предлозима о којима ће се на основу њега расправљати и одлучивати, доставља се свим почасним и редовним члановима СКЗ најмање петнаест дана пре одређеног датума сазива Скупштине.

Члан 26.

Право учешћа на Скупштини СКЗ имају сви редовни и почасни чланови. Уколико неко од чланова на Скупштину не дође, сматраће се да се он тог права одрекао, и Скупштина ће, после 15 минута чекања, пуноважно решавати са онолико чланова колико их је на Скупштину дошло.

Скупштина одлучује већином гласова почасних чланова, добротвора и оних чланова улагача који су то били у најмање три узастопне године пре године њеног одржавања.

Члан 27.

У складу са чланом 38-39 ових Правила, Скупштином руководи председник, односно потпредседник Управног одбора СКЗ, а у случају њиховог одсуства, најстарији по годинама члан Управног одбора.

О раду Скупштине води се записник који оверавају три од Скупштине изабрана оверача записника, који су у исто време и бројачи гласова.

Члан 28.

Скупштина СКЗ:

1. прихвата Пословник о свом раду;

2. бира Кандидациону комисију и овераче записника;

3. доноси Правила СКЗ и њихове измене и допуне;

4. решава о извештајима Управног и Надзорног одбора о пословању и стању СКЗ и даје им разрешницу;

5. потврђује годишњи рачун СКЗ за претходну годину;

6. одобрава финансијски и издавачки план за текућу годину;

7. бира сваке треће године, у складу са ставом 1. члана 37 ових Правила, а по потреби и сваке године у складу са ставом 3. истог члана, чланове Управног и Надзорног одбора, осим управника и главног и уредника;

8. бира почасне чланове по предлогу Управног одбора;

9. одлучује о другим питањима за која је по овим Правилима потребна њена одлука.

Члан 29.

Чланови СКЗ могу, писаним путем, подносити Скупштини предлоге и амандмане на Правила СКЗ. Предлоге и амандмане треба поднети Управном одбору најдоцније 15 дана пред Скупштину.

Предлоге и амандмане на Правила СКЗ који су поднети после овог рока или на самој Скупштини, она ће узети у претрес само ако тако одлучи двотрећинска већина присутних чланова који имају право одлучивања.

УПРАВНИ ОДБОР

Члан 30.

Управни одбор је орган управљања СКЗ.

Управни одбор се састоји од 21 члана, од којих 19 бира Скупштина. Управник и главни уредник су чланови Управног одбора по функцији.

У случају изједначеног броја гласова, одлучује глас председника.

Члан 31.

На првој седници по избору, Управни одбор се конституише бирајући из реда чланова бирањих од стране Скупштине:

Председника СКЗ, потпредседника и секретара;

Књижевни одсек од 14 чланова и Економски одсек од 7 чланова;

Комисију за Коло од 7 чланова, Комисију за чланство од 5 чланова и Комисију за Правила СКЗ од 3 члана.

Члан 32.

Дужности Управног одбора су:

1. управља целокупним радом СКЗ између две Скупштине;
2. предлаже Скупштини измену и допуну Правила СКЗ;
3. сазива Скупштину и подноси јој извештај о свом раду и укупном раду СКЗ; предлаже Скупштини годишњи рачун на потврђивање; извршава одлуке Скупштине;
4. стара се о имовини СКЗ;
5. настоји да окупи што већи број чланова да тако и на друге прикладне начине обезбеди средства за рад СКЗ;
6. утврђује годишњи издавачки и финансијски план;
7. утврђује и предлаже Скупштини дугорочни издавачки и финансијски програм СКЗ;
8. доноси општа акта за која је овлашћен законом и овим Правилима;
9. закључује (као послодавац) Уговор о раду са управником и главним уредником СКЗ;
10. поставља и разрешава дужности управника и главног уредника;
11. оснива и укида уређивачке одборе, комисије и друга своје тела;
12. уређује начин коришћења архивске грађе и библиотеке СКЗ;
13. додељује Награду Српске књижевне задруге за животно дело истакнутим књижевницима и научницима;
14. обавља и друге послове и доноси одлуке у складу са овим Правилима и законом;
15. доноси Пословник о свом раду.

Члан 33.

Управни одбор се састаје према потреби, а најмање четири пута у току године.

Управни и Надзорни одбор могу одржавати и заједничке седнице, при чему, приликом одлучивања, сваки од одбора гласа посебно.

У изузетним приликама Управни одбор може одржати седницу и електронским путем.

Члан 34.

Књижевни одсек Управног одбора разматра годишњи издавачки план, усаглашен са финансијским планом, и дугорочни издавачки програм и препоручује их за усвајање Управном одбору.

Економски одсек Управног одбора разматра годишњи издавачки и финансијски план, полугодишњи и годишњи рачун и стара се да унапреди комерцијално и финансијско пословање СКЗ.

Своје предлоге и препоруке доставља Управном и Надзорном одбору.

НАДЗОРНИ ОДБОР

Члан 35.

Надзорни одбор има пет чланова. На првој седници после избора из својих редова бира председника и потпредседника Надзорног одбора.

У случају изједначеног броја гласова одлучује глас председника.

Члан 36.

Дужности Надзорног одбора су:

1. врши контролу над финансијским пословањем СКЗ у складу са овим Правилима и законом, стога има право увида у све одлуке и податке који се тичу материјалног пословања СКЗ, како органа управљања тако и Стручне службе;
2. утврђује да ли се пословне књиге и друга документа СКЗ воде уредно и у складу са прописима;
3. врши прегледе материјалног стања СКЗ годишње и према указаној потреби; о томе се води записник, који потписују председник и сви чланови одбора; своје извештаје доставља, знања ради, Управном одбору;
4. подноси Скупштини годишњи извештај о материјалном стању, пословању и годишњем рачуну СКЗ; даје мишљење о предлозима за расподелу добитка или покривање губитка СКЗ;
5. обавља и друге послове у складу с овим Правилима и законом, а који по својој природи спадају у делокруг његовог рада;
6. доноси Пословник о свом раду.

ИЗБОРИ И ПОПУЊАВАЊЕ УПРАВНОГ И НАДЗОРНОГ ОДБОРА

Члан 37.

Сваке треће године из Управног одбора и Надзорног одбора иступа једна трећина чланова по редоследу свог избора и њихова се места попуњавају скупштинским избором. Скупштина може за наредни мандат изабрати иста лица. Уколико је изузетно више од једне трећине било изабрано истовремено, до једне трећине подложне бирању долази се изјашњавањем истовремено изабраних да ли могу и желе да наставе са радом у Управном или Надзорном одбору, као и вођењем рачуна у којој су мери у претходне три године били у могућности да учествују у раду

Управног одбора, укључујући и његова тела, односно у раду Надзорног одбора.

Ако се у току године које место члана Управног одбора, односно Надзорног одбора, упразни, сами одбори кооптираће на упражњена места друга лица до следеће Скупштине која ће их попунити избором.

У случају спречености неког члана Управног или Надзорног одбора да учествује у раду тела чији је члан, оно предлаже првој годишњој Скупштини СКЗ да таквог члана и пре истека његовог мандата замени другим.

ПРЕДСЕДНИК

Члан 38.

Председник представља СКЗ и обједињује укупну њену делатност.

Сазива седнице Управног одбора којима председава.

Председник председава и Скупштини СКЗ.

Има и друга права и обавезе у складу са законом, овим Правилима и Пословником Управног одбора.

ПОТПРЕДСЕДНИК

Члан 39.

Потпредседник СКЗ помаже председнику у обављању његових дужности. У случају његове одсутности или спречености, замењује председника.

Организује рад Економског одсека, коме и председава.

СЕКРЕТАР

Члан 40.

Организује рад Књижевног одсека, коме и председава.

Припрема са председником седнице Управног одбора и одговара за записнике са његових седница. Саставља са председником годишњи извештај Управног одбора, који по одобрењу одбора подноси Скупштини.

Прати оперативне активности управника и уредника, који га информишу о активностима у оквиру Стручне службе, и у заједници са председником стара се о редовном одвијању активности одсека и комисија Управног одбора. Одговорни је уредник *Гласника СКЗ*.

У случају одсутности или спречености председника и потпредседника, замењује их у раду.

У случају одсутности секретара, замењује га члан кога одреди Управни одбор.

УРЕЂИВАЧКИ ОДБОРИ

Члан 41.

За уређивање посебних библиотека, предвиђених у члану 7. ових Правила, Управни одбор може изабрати, као стручна и саветодавна тела, уређивачке одборе.

СТРУЧНА СЛУЖБА

Члан 42.

За обављање својих послова СКЗ има Стручну службу.

Стручну службу чине запослени одређене стручности који су у сталном радном односу са СКЗ. Они остварују своја права, обавезе и одговорности у складу са законом, подзаконским прописима, овим Правилима и Правилником о раду Српске књижевне задруге.

Запослени у Стручној служби одговарају, у складу са својим обавезама и овлашћењима, за законито, правилно и благовремено обављање послова.

Организација и рад Стручне службе одређени су општим актима о организацији и систематизацији послова.

УПРАВНИК

Члан 43.

Управника поставља и разрешава Управни одбор.

Бира се на основу јавног конкурса на четири године и може бити поново биран.

Управни одбор може управника разрешити и пре истека мандата.

По функцији је члан Управног одбора.

Члан 44.

Управник је извршилац одлука Управног одбора, коме одговара за свој рад. Дужности управника су:

1. руководи Стручном службом СКЗ;
2. реализује одлуке Скупштине и Управног одбора;
3. организује и води пословање СКЗ;
4. заступа СКЗ;
5. стара се о законитости и одговара за законитост рада СКЗ;
6. доноси општи акт којим се утврђују радна места, врста и степен стручне спреме и други

услови за рад на одређеном радном месту, као и остала законом предвиђена акта, изузев Правилника о раду СКЗ;

7. врши избор између пријављених кандидата;
8. закључује уговор о раду и измене уговора о раду са запосленима;
9. доноси решење о распоређивању запосленог;
10. закључује споразум о преузимању запосленог;
11. покреће и води дисциплински поступак и изриче дисциплинске мере;
12. доноси решење о удаљењу запосленог;
13. отказује уговор о раду, односно доноси решење о престанку радног односа;
14. подноси извештај о свом раду Управном одбору најмање два пута годишње.

Има и друге обавезе у складу са законом, Правилником о раду СКЗ и овим Правилима.

Дужности управника одређене су Правилником о организацији и систематизацији послова Стручне службе СКЗ.

Одговоран је за унапређење и успешност укупног пословања СКЗ у складу са одлукама и закључцима органа управљања, којима за свој рад одговара.

Члан 45.

Управник може да пренесе нека своја овлашћења, у целини или делимично, ради свакодневног обављања текућих послова, на запосленог са посебним овлашћењима и одговорностима.

ГЛАВНИ УРЕДНИК

Члан 46.

Главног уредника бира и разрешава Управни одбор.

Главни уредник се бира на основу јавног конкурса на четири године и може бити поново биран. Управни одбор може главног уредника разрешити и пре истека мандата.

Руководи Издавачком службом и стара се о издавачкој делатности СКЗ у духу њених циљева и задатака.

Организује и обједињује рад Комисије за Коло, уређивачких одбора и редакције. Са њима припрема нацрт годишњег издавачког плана и дугорочног издавачког програма, које предлаже Књижевном одсеку на разматрање и Управном одбору на усвајање.

Са управником склапа уговоре с ауторима и брине о исплати ауторских хонорара.

Дужности главног уредника одређене су Правилником о организацији и систематизацији послова Стручне службе СКЗ.

Одговоран је за извршење одлука органа управљања које се односе на издавачку делатност СКЗ и за остварење издавачког плана.

По функцији је члан Управног одбора, коме за свој рад одговара.

ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 47.

СКЗ поред Правила доноси и друга општа акта:

1. Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији послова и радних места;
2. Правилник о раду;
3. Правилник о рачуноводству и рачуноводственим политикама;
4. Правилник о канцеларијском и архивском пословању;
5. Правилник о заштити на раду;
6. Пословнике о раду органа СКЗ: Скупштине, Управног одбора и Надзорног одбора.
7. и остала законом обавезујућа акта.

Члан 48.

Рачунска и пословна година СКЗ поклапа се са календарском годином.

Члан 49.

Ако би Српска књижевна задруга дошла у ситуацију да престане са радом, њена имовина по извршеној ликвидацији поверава се Српској академији наука и уметности у Београду, која од ње образује фонд под именом Фонд Српске књижевне задруге.

Члан 50.

Пречишћен текст са изменама и допунама досадашњих Правила СКЗ ступа на снагу када их усвоји Скупштина СКЗ. Организација рада, пословање и општи акти СКЗ морају бити у складу са овим Правилима, а у случају неусклађености примењиваће се непосредно одредбе ових Правила.

Ступањем на снагу ових Правила престају да важе и да се примењују Правила Српске књижевне задруге донета на 101. редовном заседању њене Скупштине од 12. децембра 2017. године.